

Protocol gewenst gedrag

versie 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Een veilige school	4
Interventies bij gedragsproblematiek	5
Stappenplan	5
Wat is grensoverschrijdend gedrag?	5
Stappenplan Klassensituatie	6
Stappenplan bij aanhouding van ongewenst gedrag	7
1. Waarschuwingsgesprek	7
2. Officiële waarschuwing	7
3. Time-out	7
4. Schorsen	8
5. Verwijdering	9

Voorwoord

Dit is het protocol gewenst gedrag van obs Joppe. Een protocol geeft richting aan het omgaan van leerlingen met elkaar en leerlingen met de leerkracht onder schooltijd. In dit protocol dragen we onze visie uit t.a.v. het omgaan met elkaar (leerlingen – leerkrachten – ouders). Naast dit protocol gewenst gedrag is er ook een protocol pestgedrag aanwezig.

Belangrijk uitgangspunt van dit protocol is dat het gewenste gedrag beloond wordt en dat we voor het ongewenste gedrag de helpende hand bieden. We werken oplossingsgericht.

Een veilige school

De school is een plek waar leerlingen op een prettige manier samen kunnen zijn en kunnen leren. We zorgen voor een veilig en voorspelbaar pedagogisch klimaat.

We hanteren duidelijke schoolregels.

- Praat rustig en vriendelijk met elkaar.
- Zorg dat het voor een ander ook leuk is op school.
- Ga bij ruzie naar de leerkracht (als je het zelf niet kan oplossen).

Daarnaast letten wij op het volgende:

- Wij benaderen de leerlingen vanuit een open en positieve basishouding.
- We zorgen voor voorspelbaar leerkrachtgedrag. De leerlingen weten waar zij aan toe zijn, wat er van hen wordt verwacht en wat de grenzen zijn.
- Wij zijn duidelijk en consequent ('doe wat je zegt en zeg wat je doet'). Alle leerkrachten werken vanuit dezelfde basis. Dat wil zeggen, wij spreken kinderen aan op hun gedrag en niet op wie zij zijn.
- We zorgen voor structuur, zodat de leerlingen weten wat er komen gaat.
- We oefenen een positieve controle op gedrag uit om gewenst gedrag uit te lokken. Dat wil zeggen dat er sprake is van meer positieve feedback dan negatieve feedback.
- Wij benadrukken het positieve gedrag. Dat wil zeggen dat wij het gewenste gedrag uitspreken i.p.v. het ongewenste gedrag te benoemen.
- We anticiperen op mogelijke problemen. Omdat wij de leerlingen kennen, weten wij in welke situaties het voor hen moeilijker is zich te gedragen. We schatten vooraf in waar problemen kunnen ontstaan en spelen daarop in. We maken van tevoren afspraken met leerlingen die moeite hebben met bepaalde situaties.
- Wij zorgen ervoor dat leerlingen onder toezicht van een leerkracht zijn. Leerlingen weten op die manier dat er altijd iemand in de buurt is waar ze met vragen of problemen naar toe kunnen gaan.
- Als leerlingen moeite blijken te hebben met bepaald gedrag, onderzoeken wij wat zij nodig hebben en proberen wij hen (soms in samenwerking met ouders) de benodigde vaardigheden aan te leren. Naast gehanteerde sociaal-emotionele methodes en onze eigen expertise kunnen wij hierbij ook externe hulp inschakelen.
- Wij vinden het belangrijk in gedragsverbeteringstrajecten nauw samen te werken met ouders. Wij werken onderling samen door collega's te betrekken en van en met elkaar te leren over het omgaan met specifieke gedragingen.

Interventies bij gedragsproblematiek

Wij vinden het belangrijk gedragsproblemen te voorkomen. Kwalitatief goed onderwijs en de daarbij gehanteerde structuur kan daaraan bijdragen. Wij werken op school met methodes als Taakspel en Leefstijl om vanuit de positieve benadering een positief schoolklimaat te realiseren dat ons motto onderschrijft:

"Huppelend naar school en fluitend weer naar huis."

Wanneer leerlingen aanhoudend moeite hebben met bepaald gedrag, onderzoeken wij de achtergrond van dit gedrag en wat zij nodig hebben. Dan kiezen wij een begeleiding die het beste past. Dit kan worden gedaan in de vorm van een individueel begeleidingsplan, waarbij de leerling, de ouders en eventuele deskundigen betrokken worden. Op Joppe is ook een coördinator pestgedrag aanwezig. Afhankelijk van de situatie wordt deze betrokken bij het proces.

Wij realiseren ons dat begeleiding in gedrag oefening en tijd vergt en dat (non-)verbale aanwijzingen niet altijd voldoende zijn. De afstemming en samenwerking tussen ouders en school en daarbij het toepassen van nieuw gedrag is van essentieel belang.

Stappenplan

Hoe goed de afspraken, de voorspelbaarheid en de geboden hulp ook zijn geregeld, het gaat ook wel eens mis. Om direct op een dergelijke situatie te kunnen inspelen, is er een stappenplan opgezet.

Bij dit stappenplan moeten er een uitgangspunten richtinggevend zijn:

- Naast sanctioneren bieden we ook de helpende hand bieden.
- Wij beschrijven met ouders en kind steeds opnieuw, als de situatie wijzigt, een plan van aanpak en spreken daarbij evaluatiemomenten af.

Wat is grensoverschrijdend gedrag?

Hierbij biedt de leerkracht het kind marges waarbinnen het kind ruimte heeft successen te ervaren. Die marges moeten kunnen worden geïntegreerd in het werk- en leerproces in en van de groep.

Zodra deze processen in het gedrag komen door het gedrag, spreken wij van grensoverschrijdend gedrag.

Stelregels voor de leerkracht zijn:

- 'Wil ik dit gedrag dat ik nu waarneem, het hele jaar door blijven zien?'
- 'Is het waarneembare gedrag passend binnen de werksfeer en kunnen andere leerlingen ongestoord doorwerken?'

Vragen die daarbij gesteld kunnen worden zijn:

- Is er sprake van fysiek geweld?
- Weigert de leerling stelselmatig om mee te doen?
- Is er sprake van vernieling?
- Praat de leerling stelselmatig door de uitleg van de leerkracht heen?

Een consequente aanpak van dat gedrag is de beste remedie.

Het stappenplan dat op Joppe wordt gehanteerd is een leidraad voor ons handelen. Het stappenplan is afgeleid uit het [Floerer-protocol 'Schorsing en verwijdering'](#).

A. Stappenplan Klassensituatie

De leerkrachten reageren hier op het primaire ongewenste gedrag (en gaan dus niet in op eventuele reactieve gedragingen en discussies).

Met dit stappenplan handelen wij duidelijk en voorspelbaar en zorgen wij ervoor dat de relatie tussen de leerling en de leerkracht goed blijft en niet onder druk komt te staan.

1. De leerkracht geeft feedback en spreekt daarmee de verwachting over het gewenste gedrag uit (non-verbaal of verbaal). Dan lopen wij weg om een leerling de keuze en de ruimte te geven het gewenste gedrag te laten zien. (ong. 2 min.)
2. Als de leerling nog niet het gewenste gedrag laat zien, herhaalt de leerkracht de feedback op gewenst gedrag sterker (met bijvoorbeeld 'nu' of 'bedankt' erbij) en loopt weg. (ong. 2 min.)
3. Als de leerling nog niet het gewenste gedrag laat zien, benoemt de leerkracht de consequentie bij het uitblijven van het gewenst gedrag en spreken wij de verwachting uit van gewenst gedrag. Daarbij wordt benoemd dat de leerling hierin een keuze heeft en dan loopt de leerkracht weg. (ong. 2 min.)
4. Als de leerling nog niet het gewenste gedrag laat zien, geeft de leerkracht aan dat de leerling daarmee zijn/haar keuze heeft gemaakt en voeren wij de genoemde consequentie uit. Eventueel commentaar wordt genegeerd. Bij het verbinden van consequenties wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij het gedrag.

Naar inschatting van de leerkracht wordt een incident na schooltijd gemeld aan de ouders. In dat geval wordt dit aan de leerling verteld. Tevens wordt een korte notitie van het incident gemaakt in ParnasSys (digitale dossier).

Wanneer ouders gebeld worden over een situatie die zich heeft voorgedaan op school, is dat een reden om als leerkracht extra alert te zijn op het gedrag van de betreffende leerling en te onderzoeken wat deze leerling nodig heeft.

Na ieder incident biedt een kind aan de betreffende leerling en/of leerkracht zijn of haar excuses aan.

B. Stappenplan bij aanhouding van ongewenst gedrag

Indien een ingrijpende maatregel, zoals het naar een andere leerkracht sturen van een leerling en na schooltijd telefonisch contact hebben met de ouders, geen effect heeft, worden onderstaande vervolgstappen gezet.

1. Waarschuwingsgesprek

Aanwezig: ouders, kind, leerkracht

- Ouders en leerling worden op school uitgenodigd en er vindt een gesprek plaats met de leerkracht waarin het probleem en de tot dan toe genomen maatregelen worden besproken.
- Er wordt bekeken welk gedrag gewenst is in deze situatie en wat beide partijen (leerkracht en leerling) nodig hebben.
- De rol van de ouders wordt besproken.

Dit wordt vastgelegd in Parnassys. Er wordt afsluitend een vervolgesprek gepland om te evalueren (bijv. na 3 weken).

2. Officiële waarschuwing

Aanwezig: ouders, kind, leerkracht, directie

Bij een officiële waarschuwing worden de ouder(s) en de leerling uitgenodigd op school. Het protocol schorsing en verwijdering is hierin leidraad. Een officiële waarschuwing wordt gegeven:

- Als binnen twee weken voor de tweede keer zich een incident voordoet. Er wordt dus ook voor de tweede keer contact gezocht met de ouders over het incident.
- Als binnen een maand voor de derde keer zich een incident voordoet.

De stappen zijn hierbij als volgt:

1. De leerkracht informeert de directie en maakt een afspraak met ouder(s). Bij dit gesprek zijn de leerkracht, de ouder(s) de leerling en directie aanwezig.
2. De officiële waarschuwing wordt mondeling gegeven door de leerkracht.
3. De directie geeft aan wat de volgende stap inhoudt (Time-out).
4. Er wordt een plan van aanpak en een afspraak gemaakt in overleg met ouder(s) en leerling. Dit wordt geregistreerd in Parnassys en wordt na ongeveer 4 weken geëvalueerd.

Van het gesprek wordt ook een verslag gemaakt in ParnasSys door de leerkracht. Deze wordt gemaild naar ouders. Ouders worden in de gelegenheid gesteld aanvullingen op het verslag te geven en ondertekenen het formulier.

3. Time-out

Aanwezig: ouders, kind, leerkracht, directie.

Als sanctie zou gebruik kunnen worden gemaakt van een 'tijdelijke verwijdering' uit de klas. De leerling werkt wel op school maar niet in de eigen klas. De leerling werkt in een aparte ruimte onder toezicht (bijv. in de administratieruimte, IB- of directiekamer). De tijdelijke verwijdering is conform het protocol 'Schorsen en verwijderen' van Floeer.

Een time out wordt toegepast:

- Als de situatie blijft zich voordoen. Er ontstaat eerder dan het geplande overleg/evaluatiemoment een grensoverschrijdende situatie ondanks het waarschuwingsgesprek en de officiële waarschuwing.

Een time-out houdt in dat, indien een leerling zich kort na een gesprek waarin de time-out is toegelicht, weer schuldig maakt aan grensoverschrijdend gedrag, de ouders direct worden gebeld en de leerling naar huis wordt gestuurd. De ouder(s) haalt/halen de leerling op. De leerling mag niet zelf naar huis. Ook de dag erna mag de leerling niet naar school komen. Hij/zij krijgt werk mee van de leerkracht.

1. De leerkracht informeert directie en maakt een afspraak met alle partijen.
2. Bij dit gesprek zijn aanwezig: de leerkracht, de ouder(s), de leerling en directie.
3. De time-out situatie wordt door directie toegelicht.
4. Er wordt een plan van aanpak en afspraak gemaakt in overleg met de ouder(s) en leerling en dit wordt geregistreerd in Parnassys. Na ongeveer 4 weken wordt geëvalueerd.

Van dit gesprek wordt ook een verslag gemaakt in ParnasSys door de leerkracht en gemaild naar ouders. Ouders worden ook in de gelegenheid gesteld aanvullingen op het verslag te geven en ondertekenen het formulier.

4. Schorsen

Aanwezig: ouders, kind, leerkracht, directie

De situatie blijft zich voordoen, ondanks voorgaande interventies.

1. De leerkracht informeert de directie en maakt een afspraak met alle partijen.
2. Bij dit gesprek zijn de leerkracht, de ouder(s), de leerling en directie aanwezig.
3. De schorsing wordt mondeling door de directie toegelicht.
4. De directie beslist over het aantal dagen dat er geschorst gaat worden en doet dat in overleg met het bestuur van Floreer. Met instemming van het bestuur wordt overgegaan tot schorsing. Hierbij is het essentieel dat er voldoende dossier is om daadwerkelijk te schorsen.
5. Er wordt een plan van aanpak gemaakt in overleg met ouder(s) en leerling en dit wordt geregistreerd in Parnassys, Na ongeveer 4 weken wordt geëvalueerd.

Van dit gesprek wordt ook een verslag gemaakt in ParnasSys door de leerkracht en deze wordt door de directie gemaild aan ouders. Ouders worden ook in de gelegenheid gesteld aanvullingen op het verslag te geven en ondertekenen het formulier.

In het Floreer-protocol staat geschreven: Bij schorsing (aantal dagen verwijdering van school) wordt altijd contact met Floreer gelegd. Het bestuur legt contact met de leerplichtambtenaar en zorgt voor de afwikkeling van de formaliteiten.

5. Verwijdering

Aanwezig: directie, ouders, leerkracht, leerling

In geval ook de schorsing niet het verbeterende effect heeft, kan de school als uiterste sanctiemiddel daarna de leerling verwijderen van school.

- Er kan maximaal 5 dagen geschorst worden.
- Dit betekent dat, indien een leerling één keer 2 dagen en vervolgens later 3 dagen wordt geschorst, het maximale aantal dagen is bereikt. Bij een volgende schorsing betekent dat automatisch verwijdering van school.
- Bij deze procedure moet het Floreer-bestuur nadrukkelijk worden betrokken en is er nauw overleg tussen directie en bestuur over de te nemen stappen. De school zal in samenwerking met het bestuur een andere school zoeken. Deze procedure is beschreven in het Floreerprotocol

'Verwijderen en schorsen' (blz. 8 – hoofdstuk 4 'Definitieve verwijdering van de school'), zie: [Protocol van het bestuur Floreer](#)

Ondertekening door MR en directie Obs Joppe.

Met de ondertekening van het protocol 'Gewenst gedrag' gaat de MR/directie akkoord met:

- de inhoud van het protocol.
- de procedure van het bespreken en accorderen van dit protocol in de verschillende gremia.
- de wijze van schorsen en verwijderen conform Floeer procedure.

Directie

MR

Handtekening

Voorzitter MR Handtekening

September 2022